

AGDER ARBEIDERPARTI

Program 2019 - 2023

Sterkere fellesskap

Arbeiderpartiets visjon er en rettferdig verden uten fattigdom, der alle er frie, likestilte og har innflytelse i sine liv. Vi er alle unike, uerstattelige og like mye verdt. Hver av oss skal ha muligheten til å leve gode liv, i små og store fellesskap. Vi vil ha et samfunn basert på frihet, solidaritet og like muligheter for alle.

Vår ideologi er sosialdemokrati. Vi bygger vår politikk på grunnverdiene frihet, likhet og solidaritet. Sterkere fellesskap ligger til grunn for et godt samfunn og er grunnleggende for våre politiske løsninger, lokalt og nasjonalt.

- **Vi er et parti for arbeid.** Vi vil skape flere arbeidsplasser. Vi vil skape et trygt arbeidsliv og bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
- **Vi er et parti som kjemper for rettferdighet og for utjevning av makt og ressurser;** økonomisk, geografisk, mellom kjønn og mellom etniske grupper. Vi vil sikre like muligheter for alle, og sørge for at alle skal med.
- **Vi er et parti som vil bygge ut velferden.** Det er viktige oppgaver i Norge og Agder som må løses. Flere må fullføre videregående skole, eldre må være sjef i eget liv, vi må få ned ventetider og gjøre kvaliteten i vår felles helsetjeneste bedre.
- **Vi er et parti som tar klima- og miljøutfordringene på alvor.** Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer, og vi skal derfor bidra til reduserte utslipp og klimavennlige lokalsamfunn. Vi vil også jobbe for at Agder og Norge skal oppnå FNs bærekraftsmål.

Bygge det nye Agder

Agder Arbeiderparti vil jobbe for at den nye fylkeskommunen skal styrke hele landsdelen. Agder er rikt på naturressurser, har godt klima og nærhet til kontinentet. Dette er goder landsdelen drar nytte av. Men regionen har også noen utfordringer som må løses. I dette kapittelet beskriver vi de viktigste utfordringene, mens resten av programmet forteller hvordan vi vil løse dem.

Et fellestrekk ved deler av landsdelen er et lite variert arbeidsmarked, som over tid har ført til stort utenforskap og levekårsutfordringer. For eksempel er andelen uførepensjonister, både unge og eldre, høyere i landsdelen enn i andre deler av landet. Det er ikke bare et tap for den enkelte person eller familie det rammer, men også et samfunnsøkonomisk tap fordi færre deltar i arbeidslivet.

Mange av Agders kommuner har også høyere arbeidsledighet enn gjennomsnittet av landet. Likestillingsutfordringene er store og henger sammen med holdninger og lokal kultur. Alt dette påvirker utviklingen av samfunnet fremover. Vi har fortsatt for mange deltidsstillinger. Et høyt omfang av små stillinger innenfor spesielt pleie- og omsorgsyrkene som igjen fører til dårligere tjenester og dårligere tidsbruk. Små stillinger kan også være forbundet med uverdige ansettelsesforhold. Dette er utfordringer vi må ta tak i, fordi de menneskene vi ikke ser verdien av i dag, vil kunne være morgendagens arbeidskraft og en viktig ressurs for vår landdel.

Bosettingsmønsteret i landsdelen er spredt med en relativt høy andel eneboliger. Dette gir noen egne utfordringer innen både miljø og transport. Store deler av befolkningen er bilavhengig og mange har lang vei til arbeidsplassen sin, også i Kristiansand og Arendal, landsdelens største byer. Spredt bosetning stiller også

krav til byutviklingen og bruken av viktig matjord i regionen. Privatisering av uberørt natur blir mer og mer vanlig langs kysten og innskrenker retten vi alle har til å bruke felleskapets naturressurser.

Fylkeskommunen har allerede en rolle som tjenesteyter med ansvar for samfunnsutvikling og regionale planer. Vi mener likevel at den nye fylkeskommunen må ta et større ansvar som regional utvikler og bidra til å koordinere oppgaver mellom ulike nivåer. Fylkeskommunen må sette ulike politiske saker på dagsorden, både innenfor næringsutvikling og virkemiddelapparatet, kompetanse og tjenesteoppgaver som er viktige for folks helse, trivsel og levekår, men også for klimaet naturen og samferdselen i regionen.

I de neste kapitlene kan du lese hvordan vi i Arbeiderpartiet vil løse utfordringene.

Innholdsfortegnelse

Sterkere fellesskap	3
Bygge det nye Agder	4
Næringsliv og regional utvikling	6
Utdanning	10
Frivillighet, idrett og kultur	14
Klima og miljø	18
Samferdsel, kommunikasjon og infrastruktur	20
Folkehelse	24
Fylkeskommunen som arbeidsgiver	26

Næringsliv og regional utvikling

MÅL

Arbeid til alle er vår hovedsak. Vi vil skape trygge arbeidsplasser over hele det nye Agderfylket. Høy sysselsetting og et organisert arbeidsliv er forutsetninger for et samfunn med små forskjeller. Dette skaper grunnlaget for finansieringen av vår felles velferd. Vi vil lede arbeidet med å bygge et fylke med arbeid til alle, små forskjeller mellom folk og mer fellesskap der du bor. Det gir frihet, trygghet og muligheter til den enkelte og til oss alle.

UTFORDRING

Sentraliseringspolitikk fører til at kompetansearbeidsplasser innen offentlige tjenester i Agder flyttes fra distriktene til sentrale strøk. Private næringer og arbeidsplasser flytter etter. Dette utarmer distriktene og fører til fraflytting, dårligere helsetilbud og nedlegging av skoler og barnehager.

Agder Arbeiderparti vil ta hele Agder i bruk og skape vekst og utvikling der naturressursene er. Agder har et stort overskudd av ren og fornybar energi. I stedet for å utnytte dette lokalt til å skape nye industriarbeidsplasser i hele Agder, sendes kraftoverskuddet til andre deler av landet eller ut i Europa gjennom store kraftkabler.

Vi er på vei med å videreutvikle de «blå næringene», men fylkeskommunen må påta seg en lederrolle i samarbeid med næringene, utdanningsinstitusjonene og kommunene for å utvikle lønnsomme arbeidsplasser langs Agders kystlinje.

Landbruket i Agder er en stor næring og bidrar til arbeidsplasser, bosetting og verdiskaping i bygdene. Mye av matjorda bygges nå ned og blir brukt til andre formål enn til matproduksjon. Jordvernet i Agder er for svakt og stadig mer offentlig natur blir privatisert.

Det er for dårlig tilrettelagt for å investere i jorda, øke nydyrking og stanse gjengroing. Det er et stort potensial i skogbruket vi i dag ikke får tatt ut.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

REGIONAL UTVIKLING

- At fylkeskommunen aktivt skal bidra til at flere kommuner gjennomfører heltidsprosjekter.
- At alle i Agder har høyhastighets bredbånd innen 2023.
- At midler fra fylkeskommunens konsesjonskraftfond skal prioriteres til etablering av arbeidsplasser i distriktene.
- At fylkeskommunale og statlige arbeidsplasser bevisst tilføres distrikter med begrensede vekstmuligheter som en strategi for en mer desentralisert utvikling i nye Agder.

NÆRINGSUTVIKLING

- Arbeide for at fylkeskommunene øker sin eierandel i Innovasjon Norge fra 49 % til 67 % slik at fylkeskommunene eier 2/3.
- Sikre offentlig og lokalt eierskap over energiproduksjonen og viktige naturressurser, og beholde det offentlige eierskapet i Agder Energi.
- At fylkeskommunen samarbeider med Universitetet i Agder (UiA) som en viktig samarbeidspartner for å utvikle kompetanse, næring, forskning og innovasjon som kommer hele Agder til gode.
- Støtte arbeidet med blått kompetansesenter for Agder gjennom aktiv utviklingsstøtte til Havforskningsinstituttet Flødevigen, Innakva bedriftsklynge i Lister, Akvalab AS og UiA sitt undervisnings- og forskningsmiljø.
- At Raet nasjonalpark får et framtidsrettet nasjonalparksenter som gir blå kompetanseutvikling for ungdom, arbeidsplasser og turisme.
- At fylkeskommunen må støtte opp om turistnæringen i Agder som en helårsnæring.

NATURBRUK OG KLIMA

- At fylkeskommunen må engasjere seg sterkere i landbruket gjennom egne tilskuddsordninger, blant annet til drenering og tiltak som øker kompetanse og rekruttering til landbruket.
- At fylkeskommunen i større grad må kjøpe lokalprodusert mat til sine kantiner.
- At fylkeskommunen må være aktivt med å utvikle en politikk for økt lokal verdiskaping, blant annet gjennom utnytting av biologisk masse innen skogbruket.
- Øke andelen tømmer som blir videreforedlet i regionen.
- Jobbe for å etablere biogassproduksjon i fylket som er basert på husdyrgjødsel og andre aktuelle stoffer.

Utdanning

MÅL

Utdanning er et viktig virkemiddel for å komme seg ut i arbeidslivet. Utdanning bidrar til utvikling av landsdelen, bedre levekår og er viktig for integrering. Derfor vil vi at den videregående skolen i Agder holder et høyt faglig nivå, har et godt læringsmiljø, er i nærheten av der folk bor og er inkluderende slik at alle finner sin plass, både elever og lærlinger. Vi har et mål om at alle som ønsker det skal gis mulighet til å fullføre og bestå et videregående utdanningsløp som kvalifiserer for videre studier og arbeid.

UTFORDRING

Det er for mange i Agder som står utenfor arbeidslivet. Utdanning er viktig for å få og å beholde arbeid. Et samfunn i endring krever omstilling og mange voksne trenger ny kompetanse for å møte denne utfordringen. Etableringen av de tre nye fengslene krever ytterligere innsats av fylkeskommunen. Det er også for mange lærlinger som står uten lærlingplasser, selv når Norge har behov for flere fagfolk. Vi må derfor hele tiden ha fokus på yrkesfag og fagskole, og sammen med næringene utvikle tilbudene.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

FELLESSKOLEN

- Styrke fellesskolen, opprettholde en desentralisert skolestruktur og ikke åpne opp for etablering av flere privatskoler.
- Ha geografisk inntaksordning i Agder slik at elever i hele fylket kan få videregående utdanning i nærheten av sitt bosted.
- Sikre et godt tilbud om internat ved de videregående skolene hvor dette er aktuelt.
- At elever som fullfører vg1 prioriteres til vg2 og vg3 på samme skole dersom skolen tilbyr dette.
- At det skal tilbys gratis skolefrokost ved alle videregående skoler.
- At det ikke skal være hjemmelekse i videregående skoler i Agder.
- At «Plan for elevenes skolemiljø», som inneholder tydelig krav om nulltoleranse mot mobbing, også må inneholde tiltak om hvordan skolene skal støtte opp om arbeidet med livsmestring og grensesetting.
- Øke ressursene til mobbeombudet og elev- og lærlingeombudet.
- At alle ansatte ved skolene må gis kompetanse innenfor psykososialt skolemiljø og Rosa kompetanse.
- At det legges til rette for etter- og videreutdanning for lærere i vgs.

LÆRLINGER OG LÆREKANDIDATER

- Ha en tettere oppfølging av lærlinger slik at flere fullfører.
- At maskinparken for yrkesfagutdanningene må være oppdatert i forhold til hva som benyttes i arbeidslivet.
- At fylkeskommunen overholder samfunnskontrakten og tilbyr elever innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram læreplass før sommerferien.
- Legge til rette for at flere elever kan få kompetansebevis gjennom lærekandidatordningen.
- Støtte opprettelsen av kompetanseforum som skal utarbeide strategi for bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel i det regionale arbeidsmarkedet.

SKOLEHELSETJENESTEN OG TETTERE OPPFØLGING

- Styrke rådgivningstjenesten og sikre en bedre overgang fra 10.klasse til videregående skole
- At fylkeskommunen støtter hver ny stilling kommunene oppretter innen skolehelsetjenesten i videregående skole med 50 %.
- Sikre tett oppfølging av elevene og bruke ekstra ressurser

der det er nødvendig for å bestå utdanningen. Det må utvikles et forpliktende samarbeid mellom elevens bostedskommune og den videregående skolen. Ordninger som Lindesneslosen, jobbskolen i Kristiansand og gjennomføringskurs for elever som har strøket må videreutvikles og styrkes for at flere ungdommer i hele Agder skal få denne støtten.

- Ha helseteam tilgjengelig ved alle videregående skoler i skolens åpningstider og gjøre skolehelsetjenesten tilgjengelig digitalt og på Snapchat.

FAG OG UTDANNINGER

- At det etableres utdanningsprogram innenfor aquakultur/ marine næringer ved Flekkefjord vgs. og Tvedestrand vgs.
- At den norske modellen, arbeidslivets regler og partenes roller skal inn i utdanningen.
- At privatøkonomi skal inn i utdanningen.
- Innføre en ordning som legger til rette for lettere engelsk for innvandrere med kort botid i Norge.
- At det innfører kurs i Rosa kompetanse for elever som utdannes til omsorgsykker.

FAGSKOLE OG HØYERE UTDANNING

- Utvikle fagskolens tilbud slik at utdannelsen ivaretar arbeidslivets behov innen flere yrkesfag.
- Legge til rette for desentralisert fjernundervisning for fagskolen i hele Agder.
- Legge til rette for desentralisert høyere utdanning i hele Agder, der fylkeskommunen bidrar med støtte til infrastrukturen.

REGIONAL UTVIKLING

- Styrke karrieresentrene arbeid slik at flere voksne får tilbud om videregående utdanning.
- Ta i bruk ordningen Fagbrev på jobb, slik at flere ufaglærte som er i jobb får mulighet til å ta fagbrev.
- At fylkeskommunen skal ta ansvar for at de innsatte i fengslene får en relevant utdanning.

Frivillighet, idrett og kultur

MÅL

Agder skal være blant landets ledende kultur- og festivalfylker. Gode kulturopplevelser gir livskvalitet, inspirasjon, refleksjon og skaper samhørighet. Et godt kulturtilbud skaper en attraktiv landsdel. Vi har et mål om at dette erkjennes som et viktig bidrag for å skape sterkere fellesskap og gode lokalsamfunn.

Vi har et mål om at alle skal ha et godt kultur-, idretts- og fritidstilbud i hele fylket, uavhengig av bosted, sosial bakgrunn og livssituasjon. Vi ønsker at kunstnere skal bosette seg i regionen og at frivilligheten skal styrkes. Vår kulturarv skal sikres kommende generasjoner.

Kulturminner i hele Agder skal bevares og derfor vil vi styrke kulturminneavdelingen med ressurser og kompetanse for at den skal bli en enda bedre. I tillegg ønsker vi en aktiv fylkeskommune i møte med kommunenes plan- og byggesaker for å sikre at kulturarven tas vare på i alle kommuner på Agder.

UTFORDRING

Frivilligheten er under press og flere kultur- og fritidsaktiviteter sliter med ressursene og gjennomføringen. Dette henger også sammen med kostnaden for aktiviteten, som i noen tilfeller er årsaken til frafallet blant barn og unges deltakelse i aktiviteter.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

KULTURSATSING FOR ALLE

- Innføre kulturkort for ungdom mellom 14 - 19 år som gir gratis inngang på et visst antall kulturtilbud i fylket per måned.
- Innføre ordning med «hjem for en 100-lapp» for ungdom mellom 14–19 år.
- At den kulturelle spaserstokken gjeninnføres for å sikre gode kulturtilbud til eldre.

STØTTEORDNINGER

- Utvide fylkeskommunens stipendordninger og priser.
- Opprette et fylkeskommunalt fond som kan yte støtte til kunst- og kulturprosjekt.
- Arbeide for støtteordninger slik at offentlige kultur-, øvings- og utstillingslokaler blir tilgjengelige på gunstige vilkår.

MUSEUM

- At Aust-Agder og Vest-Agder museet samarbeider om felles prosjekter. Framtidig sammenslåing av museene må skje gjennom arbeid med felles prosjekter.
- At museene i Agder må settes i stand til å bli benyttet i næring og turisme.

IDRETT OG FRIVILLIGHET

- At de videregående skolene skal brukes av frivillige organisasjoner utenom skoletid.
- Være en aktiv støttespiller til Agder idrettskrets gjennom rammetilskudd og prosjekttilskudd som gjør at idrettslagene kan legge til rette for aktivitetstilbud til hele befolkningen.
- At det utvikles interkommunale samarbeid om store kostnadskrevenne idrettsanlegg.
- Støtte opp om toppidretten som identitets- og merkevarebygger for fylket.

REGIONAL UTVIKLING

- Støtte og videreutvikle en bredde av festivaler som har ringvirkninger for nærings- og kulturlivet.
- Sørge for et tettere samspill mellom fylkeskommunens kulturminneavdeling og kommunene ved utarbeidelse av kulturminneplaner.
- Å styrke turismen i Agder gjennom bruk av kulturmiljøer og satsing på kulturminner.
- At stedsidentiteten, kulturarv og bygningsvern blir ivaretatt gjennom arealplanlegging og bidrar til å gjøre gode bomiljøer attraktive.

Klima og miljø

MÅL

Agder skal være ledende i miljø- og klimaspørsmål. Vi har et mål om at lokale og regionale folkevalgte spiller en viktig rolle i å sette i gang tiltak for å kutte klimautslipp lokalt og samtidig anerkjenner klimautfordringene vi står ovenfor. Vi vil at arealer i strandsonen skal være tilgjengelige for allmennheten og at friluftslovens bestemmelser skal være retningsgivende for fylkeskommunens arealforvaltning.

UTFORDRING

Vi har lenge arbeidet for at det skal utvikles gode holdninger til klimatilstand, men dette viser seg å ta tid. Forskning og praksis viser at hvis du endrer på handlingene til folk, så endrer du også holdningene over tid. Vi må derfor arbeide for å innføre tiltakene som trengs for å endre holdninger og ta vare på klimaet. Vår lange sårbare kystlinje og plastproblematikken er bare ett tema som illustrerer behovet for en tydelig klimapolitikk.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

SJØ, MARITIME NÆRINGER OG FISKERI

- Satse videre på Blått naturbruk i Agder for aquakultur, fiske og fangst.
- Støtte plastfjerningstiltak og øke mulighetene for resirkulering og gjenbruk.
- Etablere et ryddeprosjekt for havbunnen som skal fjerne blant annet fiskeredskap, søppel og teiner.
- Støtte tiltak som tilstrekkelig ivaretar fiskens gytemønster, f.eks. ved lakseveier og broer.
- Støtte kalking av flere vann og vassdrag.

- Støtte tiltak for å utrydde uønskede arter, som f.eks. stillehavsøsters og krypsiv.
- Bruke kompetanse i Agder til å satse på havbasert fornybar energi og karbonlagring.

FYLKESKOMMUNENS ANSVAR

- At klimanøytral fylkeskommune skal være et mål gjennom blant annet å være en aktiv markedsutvikler for å få miljø- og klimavennlige løsninger. Dette innebærer blant annet at:
 - Det legges inn som et viktig kriterium i anbudsprosesser.
 - Nybygg bygges som plusshus.
 - Eksisterende bygningsmasse utbedres.
 - Det gjennomføres kildesortering
 - Det benyttes kortreist mat.
- At det offentlige skal bruke sin innkjøpsmakt strategisk for grønne og mer miljøvennlige innkjøp.
- Bidra til å styrke regionens arbeid med klimatilpassing.

GRØNNE NÆRINGER OG LANDBRUK

- Sikre at Agder forblir et grønt batteri for industrien og støtte opp om «Electric Region Agder». Agder skal satse på ren energi og fornybare energiresurser. Energien som produseres skal bidra til innovasjon og verdiskaping i regionen.
- Prioritere sterkere jordvern for å sikre lokal matproduksjon og si nei til utbygging på dyrket mark. Ved helt nødvendig utbygging skal erstatningsjord frembringes.
- Støtte tiltak som reduserer risiko for flom og ras i utsatte områder
- Støtte omstilling til grønnere jordbruk ved å stimulere til klyngeetablering.
- At Søgne vgs. skal være ledende innen økologisk landbruk og miljø, og Holt vgs. på nye energikilder.
- Støtte opp om etableringer som erstatter fossil energi til «grønn» bærekraftig fornybar energi.

KOLLEKTIVTRANSPORT

- Prioritere hybrid eller elektrisk kollektivtrafikk og satse på utslippsfri kollektivtransport i sentrumsnære områder.
- Evaluere og utvide bruken av fornybar energi i kollektivtransporten.

Samferdsel, kommunikasjon og infrastruktur

MÅL

Vi vil ha en infrastruktur som sikrer vekst og utvikling i hele Agder. Det skal være sikre fylkesveier og god bredbånd- og mobildekning i hele fylket. Vi har et mål om at det skal være nullvekst i personbiltrafikken og god kollektivtransport i hele Agder. Buss og ferjer skal være klimavennlige, og Sørlandsbanen må kobles sammen med Vestfoldbanen. Vi vil at det skal være enklere å velge el-bil fremfor fossilbil uansett hvor du bor i Agder.

UTFORDRING

Agder ligger sentralt plassert for trafikk til og fra Norge, både for folk og gods. Selv med de utbygginger som er gjort, og som er planlagt på stamveiene, har vi fortsatt mange kilometer med fylkesvei som trenger utbedring. Det er for stor mengde gods som går på veien, og landsdelens hovedflyplass har for liten kapasitet. Kollektivtilbudet er fortsatt lite variert i Agder, og det er dårlig korrespondanse mellom de ulike regionene

Derfor vil Agder Arbeiderparti

VEI

- At veiankeret E18, E39 og RV 9 prioriteres. En helhetlig planlegging gjennom alle berørte kommuner bør koordineres av fylkeskommunen for å sikre en rask og god fremdrift.
- At Riksvei 41 og Fylkesvei 42 oppgraderes med standarden for "gul midtstripe".
- At skoleveier, veier til kultur- og idrettsanlegg, store arbeidsplasser og havner samt tilførselsveiene fra E39 og E18 prioriteres i fylkeskommunens samferdselsplan.
- Begrense etableringen av bomstasjoner slik at bomavgifter ikke blir en usolidarisk belastning for familier og arbeidstakere.
- At Agder fylkeskommune skal bli godkjent som trafikksikker fylkeskommune.

KLIMA OG MILJØ

- Ha en dobling av ladepunkter for el-bil.
- Prioritere gang- og sykkelveier innen 4 km fra alle skoler.
- Bygge ut egne sykkelveier i og i nærheten av byene.
- Etablere en utlånsordning for bysykler i de største byene.

BREDBÅND

- At fylkeskommunen skal være en pådriver for at det bygges ut bredbånd i hele Agder, blant annet gjennom at det etableres egen tilskuddsordning for kommunene.

KOLLEKTIVTRANSPORT

- Ha flere bussavganger rundt byene og styrke kollektivtilbudet i hele Agder, blant annet gjennom flere pendler- og helgeruter i distriktene, økt bruk av tilbringertjeneste/bestillingstilbud, timesfrekvens på buss mellom øst-vest i Agder og god samkjøring mellom buss, tog og ferge.
- At kollektivtilbudet koordineres bedre for å styrke utdannings-tilbudet i regionene og sikre raskest mulig reisevei for elevene

som pendler. Ordningen for skoleskyss må utredes for å kunne gi samme tilbud til lærlinger

- At det etableres et eget studentkort for buss i hele Agder.
- Ha gratis internett på alle busser, og sikre gode arbeidsforhold på pendlerbussen.
- Ha økt satsing av elektrifiserte busser og ferjer.
- At det bygges flere venteskur ved bussholdeplasser.
- At det opprettes flere pendlerparkeringsplasser til både sykler og biler ved innfartsårene til alle byer og tettsteder på Agder.

FERJE, HAVN OG LUFT

- Utrede førerløse ferjer til Hidra.
- At ferjetrafikken i Arendal videreutvikles og blir en del av det ordinære kollektivtilbudet i Agder.
- Styrke våre hovedhavner, Kristiansand havn, Arendal havn Eydehavn og Mandal havn Strømsvika, gjennom et sterkere samarbeid og funksjonsdeling mellom disse, og de øvrige havnene i Agder.
- Videreutvikle Kjevik som vår hovedflyplass i Agder.

Folkehelse

MÅL

Folkehelsearbeidet i Agder fylkeskommune skal bidra til det gode liv for de som bor i landsdelen. Det er et mål at folkehelsearbeidet skal redusere levekårsutfordringer og sosial ulikhet og styrke både psykisk og fysisk helse. I arbeidet er både kultur, friluftsliv og fritidsaktiviteter viktig.

UTFORDRING

Vi lever stadig lengre og andelen av befolkningen som har omsorgsbehov øker. Vi har utfordringer knyttet til livsstilssykdommer og en økende ung befolkning som får hjelp fra helsevesenet eller NAV. Tannhelse er ikke likestilt med andre helsetjenester, og det er langt til tannlegevakt mange steder i fylket.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

FOREBYGGING

- Utvikle forebyggende tiltak etter modell fra Reykjavikmodellen mot økt bruk av alkohol og andre rusmidler, spesielt rettet mot barn og unge.
- Øke kunnskapen og øremerke midler for å arbeide med å forebygge rus og psykiske problemer i de videregående skolene i Agder.
- Øke pengestøtten til folkehelsetiltak i regi av friluftsråd og frivillige organisasjoner. Universell utforming er et viktig prinsipp i dette arbeidet.

TANNHELSE

- Likestille tannhelsetjenesten med andre helsetjenester, og likestille akutte tannhelseproblemer med andre akutte helseproblemer.
- Ha en desentralisert struktur på tannklinikkene i fylket, og sørge for kortere avstand til tannlegevakt for fylkets innbyggere. Det skal jobbes aktivt med rekruttering av tannleger til klinikkene.

SYKEHUS

- At alle tre sykehusene i Agder skal bestå og videreutvikles. Arendal og Kristiansand videreutvikles som store akuttssykehus, Flekkefjord som et sykehus med akuttfunksjoner. Det må skapes en forutsigbar oppgavefordeling mellom sykehusene som skaper motivasjon på alle tre lokasjoner.
- Arbeide for at Sørlandet sykehus, med sine tre lokasjoner i Flekkefjord, Kristiansand og Arendal får status som universitetssykehus.

REGIONAL UTVIKLING

- At universell utforming skal være et viktig prinsipp når det gjelder by- og tettstedsutvikling, samt i egen gammel og ny bygningsmasse.
- At fylkeskommunen skal jobbe for klima- og helsefremmede bygningsmasse i sine prosjektet, hvor massivtre skal benyttes i offentlige bygg.
- At fylkeskommunen skal bidra til utvikling og økt bruk av velferdsteknologi i samarbeid med Senter for e-helse og i4Helse ved UiA.

Fylkeskommunen som arbeidsgiver

MÅL

Agder fylkeskommune skal være en seriøs arbeidsgiver og skal kreve det samme av våre samarbeidspartnere.

Den nye fylkeskommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver, og sikre et mangfold blant sine ansatte. På grunn av regionens utfordringer innen levekår og likestilling tilbys kun heltidsstillinger ved nye utlysninger, og at det arbeides for å redusere andelen som i dag har deltid. Fylkeskommunen skal gå foran som et godt eksempel ved å tilby læreplasser i hele sin virksomhet. I tillegg er økt fokus på medarbeideres mestring, arbeidsgiveres ansvar for helsefremmende arbeidsplasser og gode tiltak for å hindre sykefravær og utstøting fra arbeidslivet er viktige perspektiver innen folkehelse.

Derfor vil Agder Arbeiderparti

REGIONAL UTVIKLING

- Ha minst 150 læreplasser i fylkeskommunen.
- At nye stillinger skal tilbys som heltidsstillinger.
- At fylkeskommunen skal drifte egne tjenester selv.

ARBEIDSGIVERANSVAR OG INNKJØPSMAKT

- Fylkeskommunen skal ha som mål at 5 % av nyansettelsene skal være personer med hull i CV-en eller nedsatt arbeidsevne.
- At ledere skal ha god kompetanse på lederrollen og ansvaret de har for medarbeidernes mestring og trivsel på arbeidsplassen.
- At fylkeskommunen skal innføre egne seriøsitetsbestemmelser i avtaler som hindrer sosial dumping, med bl.a krav til tariffavtale, lærlinger og faste ansettelser.

Foto Øyvind Haug, Audun Øvrebo, Åsmund Mjåland, Colourbox. Trykk Kai Hansen Trykkeri

 agder.arbeiderpartiet.no

 agder@arbeiderpartiet.no

 [AgderArbeiderparti](https://www.facebook.com/AgderArbeiderparti)

 [@agderarbeiderparti](https://www.instagram.com/agderarbeiderparti)